

ŚRI RAMANARPANAM ASTU
SAMOISTRAŽIVANJE

The Collected Works of Ramana Maharshi
Edited by Arthur Osborne
V izdanje 1979.

Objavio:
T. N. Venkataraman
President, Board of Trustees,
Śri Ramanaśramam
Tiruvannamalai,
South India

Samoispitivanje je prvo djelo koje je Maharši napisao, oko 1901., znači kada je imao dvadeset i dvije godine. Već je bio jñani, odnosno Mudrac sa savršenom spoznajom Jastva, u blistavom blaženstvu Božanskog znanja. U to vrijeme je živio u pećini Virupakša na brijegu Arunačala. Oko njega se već okupila grupa učenika. Iako nije dao zavjet šutnje, u stvari, on je rijetko govorio i stoga je napisao svoje odgovore na neka pitanja koja mu je postavio Gambiram Sešaja, jedan od najranijih poklonika, koji ih je prepisao u svoj dnevnik. Nakon njegove smrti dobili smo ovaj dnevnik od njegovog brata, a pitanja i odgovore je za tisak priredio Matananda i sa Bhagavanovim odobrenjem objavio pod naslovom Vičara Sangraham ili Samoispitivanje. Zatim su ona izmijenjena da bi dobila oblik eseja. U ovom dijelu je prihvaćen njihov prvobitni oblik.

Nema mladenaštva i nezrelosti u ovom dijelu. Učitelj je pisao sa vjerodostojnošću potpunog duhovnog znanja, isto kao u svojim kasnijim godinama. Kao sva njegova izlaganja, usmena kao i pismena, i ovo se bavi praktičnim pitanjima puta ka spoznaji Jastva, a nikad jalovom teorijom. Međutim, ono se razlikuje od kasnijih izlaganja u jednom značajnom pogledu: po tome što opisuje ne samo put Samoispitivanja već i druge; meditaciju o svojoj istovjetnosti sa Jastvom i yogički put zasnovan na kontroli daha. On sam je nalagao samo Samoispitivanje i predaju Guruu. Govorio bi: »Postoje dva načina: pitaj se "Tko sam ja?" ili se predaj.«

Zašto je počeo govoriti o manje direktnim i složenijim metodama u ovom prvom izlaganju? Razlog koji je očigledno moguć je, da je učenik za koga je to napisano, već čitao knjige o ovim različitim metodama, te se najprije trebalo dati općenito izlaganje o njima, prije uputstva koje bi imalo doživotno značenje za ono što je sam nalagao. Mada su opisane, ove druge metode, zasigurno, jedva da se preporučuju.

Kontrola daha koja se opisuje, naravno, nije puka fizička vježba. Duhovni smisao vježbe je ono što od nje čini složenu znanost/nauku. "Nauka" je uistinu prava riječ za nju, pošto je ona tradicionalna indijska nauka samopročišćenja. To je čini teško razumljivom za zapadnog čitatelja koji o tome nema osnovnog prethodnog znanja naročito zbog toga što, kao svaka nauka, ona posjeduje svoj stručni rječnik, koji ne dopušta da se napravi ispravan prijevod bez dužih napomena. Trebamo imati u vidu da je Maharši pri pisanju ovog izlaganja znao da može računati na stručno znanje o danoj nauci onih za koje je pisao. Zapadnim čitateljima će biti utjeha da se sjete kako on nije ni preporučio ni nalagao ovaj put, a u svojim kasnijim djelima ga je jedva i spominjao. Za njih nije potrebno da uče njegove stručne izraze.

Priziv:

Da li postoji neki način obožavanja Vrhovnog koji je sve, osim da se čvrsto bude Njime?

1.

Učenik: Učitelju! Kojim se sredstvom postiže stanje vječnog blaženstva, zauvijek lišeno patnje?

Učitelj: Pored iskaza u Vedama da gdje god postoji tijelo, postoji patnja, ovo je također neposredno iskustvo svih ljudi; zato, čovjek treba istraživati svoju vlastitu prirodu koja je vječno bestjelesna i treba ostati takvim. Ovo je sredstvo da se postigne to stanje.

2.

Učenik: Što se podrazumijeva pod iskazom da čovjek treba ispitati svoju istinsku prirodu i razumjeti je?

Učitelj: Iskustva kao što su "ja sam otišao; ja sam došao; ja sam bio; ja sam učinio", svakome dolaze prirodno. Zar se iz ovih iskustava ne vidi kako je svjesnost "ja" subjekt tih različitih akcija? Ispitivanje prirode te svjesnosti i ostajanje samim sobom je način kako da se, putem ispitivanja, razumije svoja istinska priroda.

3.

Učenik: Kako trebamo istraživati "Tko sam ja"?

Učitelj: Akcije kao što su "ići" i "doći" pripadaju samo tijelu. Stoga, kada netko kaže "ja sam otišao, ja sam došao", to se svodi na iskaz da je tijelo "ja". No, može li se za tijelo reći da je svjesnost "ja" pošto ono nije postojalo prije no što se rodilo, sastavljeno je od pet elemenata, nepostojeće je u stanju dubokog sna i kada umre postaje leš? Da li se za ovo tijelo koje je inertno poput klade, može reći kako svijetli kao "ja-ja"? Stoga se na svjesnost "ja" koja se isprva pojavljuje u odnosu na tijelo, različito upućuje kao na samoobmanu (tarbodam), egoizam (ahamkaru), neznanje (avidyu), mayu, nečistoću (malu), i individualnu dušu (jivu). Kako možemo da ovo ne ispitujemo? Nije li namijenjeno za naš spas putem ispitivanja to što svi spisi proglašavaju da je uništenje "samo-obmane" oslobođenje (mukti)? Zato, ostavljajući leš-tijelo kao leš i ne izgovarajući riječ "ja", čovjek treba žudno da ispituje ovako: "Dakle, što je to što se javlja kao "ja"? Tada će u Srcu zasjati nešto nalik na svjetlo u obliku "ja"- "ja" bez riječi. To znači da će, nakon što nestane ograničena svijest i mnoštvo misli, sjati čista svijest sama po sebi, koja je jedina i neograničena. Ako se ona zadrži i ostane se u stanju mirovanja, osjećaj "ja sam tijelo" će biti potpuno uništen, a na kraju i konačna misao, tj. oblik "ja" će i sam iščeznuti kao vatra gorućeg kamfora. Veliki mudraci i spisi proglašavaju da je samo to Oslobođenje.

4.

Učenik: Kada se ispituje korijen "samoobmane" koji je u obliku "ja", čini se da se javlja bezbroj različitih misli svake vrste i nijedna posebna misao "ja".

Učitelj: Bez obzira da li se pojavljuje prvi padež, nominativ, rečenice u kojima se pojavljuju ostali padeži imaju za osnovu nominativ; slično tome, sve misli koje se pojavljuju u srcu imaju kao svoju osnovu egoizam, koji je prvi mentalni oblik "ja", spoznaja u obliku "ja sam tijelo"; stoga je uzrok i izvor pojave svih ostalih misli pojava egoizma; zato, ako se uništi samoobmana u obliku egoizma koja je korijen iluzornog drveta samsare, sve ostale misli će u potpunosti nestati kao drvo iščupano iz korena. Kakve god se misli pojavljivale kao prepreka nečijoj sadhani – ne smije se dopustiti umu da ide za njima, već ga treba primorati da počiva u svom Jastvu koje je Atman; čovjek treba ostati svjedok svega što se dešava, prihvaćajući gledište "neka se i dogodi nešto najčudnije, neka, hajde da vidimo!?" Ovo treba biti njegovo vježbanje. Drugim riječima, čovjek se ne treba poistovjećivati s pojavama; on nikad ne treba da ostavi svoje Jastvo. Ovo je prikladno sredstvo za uništenje uma (manonasa) koji je prirode gledanja na tijelo kao na Jastvo, a što je uzrok svih ranije navedenih prepreka. Ovaj metod koji lako uništava egoizam, zaslužuje da se nazove predanošću (bhakti), meditacijom (dhyana), koncentracijom (yoga), i znanjem (jñana). Kako Bog ostaje prirode Jastva, sjajeći kao "ja" u srcu, kako spisi proglašavaju da je sama misao ropstvo, najbolja vježba je ostati nepokretan, nikada Ga ne zaboravljajući (Boga, Jastvo), nakon što se u njemu, na bilo koji način, rastopi naš um. Ovo je zaključno učenje Spisa.

5.

Učenik: Da li je ispitivanje samo sredstvo za odstranjivanje pogrešnog uvjerenja da je Jastvo grubo tijelo, ili je, također, sredstvo za odstranjenje pogrešnog uvjerenja da je Jastvo suptilno i kauzalno tijelo?

Učitelj: Ostala tijela se odražavaju zahvaljujući grubom tijelu. U pogrešno uvjerenje u obliku "ja sam tijelo" uključena su sva tri tijela koja se sastoje od pet omotača. A uništenje pogrešnog uvjerenja da je Jastvo grubo tijelo je ujedno uništenje pogrešnog uvjerenja da su ostala tijela Jastvo. Tako je ispitivanje sredstvo za odstranjenje pogrešnog uvjerenja da je Jastvo bilo koje od tri tijela.

6.

Učenik: Kako postoje različite modifikacije/preinačenja unutrašnjeg organa, tj. manas (refleksija, umovanje), buddhi (intelekt), čitta (memorija), ahamkara (egoizam, ego), kako se može reći da je samo uništenje uma oslobođenje?

Učitelj: U knjigama koje objašnjavaju prirodu uma, postavlja se ovako: Um se formira zgušnjavanjem suptilnog dijela hrane koju jedemo; on se razvija sa strastima kao što su vezanost i odbojnost, želja i bijes; budući da je zbir umovanja, intelekta, memorije i egoizma, on dobiva zajednički naziv u jednini, "um"; osobine koje ima su mišljenje, opredjeljivanje, itd.; pošto je objekt svijesti (Jastva), on je ono-što-vidimo, inertan; iako je inertan, čini se da je svjestan, zbog sjedinjavanja sa sviješću (poput usijane lopte od čelika); on je ograničen, nije vječan, podijeljen je i promjenljiv kao vosak, zlato, svijeća, itd.; on je prirode svih elemenata (pojavnog postojanja); njegovo sjedište je lotos srca, isto kao što je sjedište osjetila vida oko, itd.; on je dodatak individualne duše; misleći o nekom objektu, on se preobražava u jedan modalitet i, zajedno sa znanjem koje je u mozgu, teče kroz pet osjetilnih tokova i biva mozgom (to

jest zajedno sa znanjem) pridružen objektima i tako spoznaje i percipira/doživljava objekte i postiže zadovoljenje. Ta supstancija je um. Kao što se jedna ista osoba naziva različitim imenima zavisno od funkcija koje obavlja, tako se jedan te isti um naziva različito: um, intelekt, memorija i egoizam zbog različitog modaliteta – a ne zbog neke stvarne razlike. Sam um ima obličje svega, tj., duše, Boga i svijeta; kada putem znanja poprimi obličje Jastva, prisutno je oslobođenje, koje je prirode Brahmana: ovo je Učenje.

7.

Učenik: Ukoliko su – um, memorija i egoizam – jedno te isto, zašto se navodi da su njihova sjedišta različita?

Učitelj: Istina je kad se kaže da je grlo sjedište uma, lice ili srce sjedište intelekta, pupak memorije, a srce, odnosno sarvanga, egoizma; iako se ovako različito navodi, za zbir ovih, to jest za um odnosno unutrašnji organ, sjedište je samo srce. Ovo se zaključno proglašava u Spisima.

8.

Učenik: Zašto se kaže da samo um, koji je unutrašnji organ, svijetli kao da je obličje svega, to jest duše, Boga i svijeta?

Učitelj: Kao glavno sredstvo spoznavanja objekata, osjetilni organi su vanjski i stoga se nazivaju vanjskim osjetilima; a um se naziva unutrašnjim osjetilom pošto je unutra. No, razlika između unutrašnjeg i vanjskog postoji samo u odnosu (s obzirom) na tijelo; u stvari, nema ni unutrašnjeg ni vanjskog. Priroda uma je da ostaje čist kao eter. Ono na što se upućuje kao na srce ili um je grupiranje elemenata (pojavnog postojanja) koji se javljaju kao unutrašnji ili vanjski. Tako da nema sumnje kako su sve pojave koje se sastoje od imena i obličja samo prirode uma. Sve što se pojavljuje vani, u stvari je unutra, a ne vani; iz razloga da se ovako proučava, u Vedama se također sve opisuje kao da je prirode Srca. Ono što se naziva Srcem nije ništa drugo do Brahman.

9.

Učenik: Kako se može reći da srce nije ništa drugo do Brahman?

Učitelj: Iako Jastvo ima svoja iskustva u stanjima budnosti, sanjanja i dubokog spavanja, prebivajući po redu u svakom od njih, u očima, grlu i srcu, u stvari, ono zapravo nikad ne napušta svoje glavno sjedište, srce. U lotosu srca, koji je priroda svega, drugim riječima u eteru/prostoru uma, svjetlost Jastva sja u obliku "ja". Pošto ovako sja u svakome, na samo Jastvo se upućuje kao na svjedoka (sakši) i transcendentno (turiya, doslovno, četvrto). Vrhovni Brahman lišen "ja", koji svijetli u svim tijelima kao unutrašnjost svjetlosti u obliku "ja", je eter Jastva (odnosno eter Znanja): samo on je apsolutna Stvarnost. To je nad-transcendentno (turiyatita). Stoga, kaže se da ono što se naziva srcem nije ništa drugo do Brahman. Štoviše, iz razloga što Brahman sja u srcima svih duša kao Jastvo, naziv "Srce" je dat Brahmanu. Kada se značenje riječi hridayam razloži na "hrit-ayam", ona označava, u stvari, Brahmana. Odgovarajući dokaz činjenice da Brahman, koji sja kao Jastvo, prebiva u srcu svakog, je to što svi ljudi, kada kažu "ja", upućuju na sebe pokazujući desnu stranu grudi.

10.

Učenik: Ako je čitav univerzum u obličju uma, zar iz toga ne proizlazi da je univerzum iluzija? Ako je to slučaj, zašto se u Vedama spominje stvaranje univerzuma?

Učitelj: Nema nikakve sumnje da je univerzum puka iluzija. Glavni cilj Veda je da otkriju istinu Brahmana, nakon što prikažu da je vidljivi univerzum lažan. Ovo je jedini razlog, i nijedan drugi, zašto Vede prihvaćaju stvaranje svijeta. Nadalje, manje sposobne osobe se podučava o *postepenom* stvaranju, to jest, o postupnoj evoluciji prakrti (prvobitne prirode), mahattattve (kozmičkog intelekta), tanmatri (suptilnih elemenata/esencija), bhutta (grubih elemenata), svijeta, tijela itd., iz Brahmana: dok se sposobnije podučava o trenutnom stvaranju, to jest da je ovaj svijet osvanuo kao san uslijed čovjekovih vlastitih misli izazvanih nedostatkom spoznavanja sebe kao Jastva. Dakle, po činjenici da se stvaranje svijeta opisuje na različite načine, jasno je da smisao Veda leži samo u tome da poučava o istinskoj prirodi Brahmana, nakon što na jedan ili drugi način pokažu iluzornu prirodu univerzuma. U stanju spoznaje, koja je u obliku doživljavanja svoje prirode-blaženstva, svatko može neposredno spoznati da je svijet iluzoran.

11.

Učenik: Da li je doživljaj Jastva moguć za um, čija je priroda stalna promjena?

Učitelj: Pošto je sattva-guna (sastavni dio prakrti koji odgovara čistoći, inteligenciji, itd.) priroda uma, i pošto je um čist i neokaljan poput etera, ono što se zove um je, u stvari, po prirodi znanje. Dok ostaje u tom prirodnom (tj. čistom) stanju, on čak i nema ime "um". Tek je pogrešno znanje, koje brka stvari, ono što se zove umom. Ono što je (prvobitno) bio čisti sattvični um, koji je prirode čistog znanja, uslijed neznanja zaboravlja svoju prirodu znanja, pa pod utjecajem gune tamas (tj. sastavnog dijela prakrti koji odgovara tuposti, tromosti, itd.) biva preobražen u svijet, a budući da je pod utjecajem gune rajas (tj. sastavnog dijela prakrti koji odgovara aktivnosti, strastima, itd.) zamišlja "ja sam tijelo, svijet je stvaran", i tako, putem vezanosti, odbojnosti, itd. stiče odgovarajuće zasluge i kazne, a putem preostalih utisaka (vasana) o njima, postiže rođenje i smrt. Međutim, um koji se oslobodio svoje okaljanosti (grijeha) putem akcije bez vezanosti koje je izvodio u mnogim prošlim životima, sluša Guruovo učenje iz spisa, razmišlja o njegovom značenju, i meditira da bi postigao prirodno stanje mentalnog obrasca u obličju Jastva, tj. u obličju "Ja sam Brahman" koje je rezultat trajne kontemplacije Brahmana. Tako će biti odstranjeno preobražavanje uma u svijet s obzirom na gunu tamas, i njegovo lutanje u njemu s obzirom na gunu rajas. Kada se događa ovaj preobražaj, um postaje suptilan i nepokretan. Samo um koji je nečist, i koji je pod utjecajem rajasa i tamasa, ne može da doživljava Stvarnost (tj. Jastvo) koja je nepromjenljiva i vrlo suptilna; isto kao što se komad fine svilene tkanine ne može prošiti teškom polugom, niti se detalji suptilnih predmeta mogu razabrati pri svjetlosti lampe čiji plamen treperi na vjetru, Međutim, blaženstvo Jastva (tj. Brahmana) će se manifestirati u čistom umu koji je postao suptilan i nepokretan putem gore opisanih meditacija. Pošto bez uma ne može biti iskustva, za pročišćen um obdaren krajnje suptilnim obrascem (vritti), moguće je iskustvo blaženstva Jastva, tako što ostaje u tom obličju (tj. u obličju Brahmana). Onda ćemo jasno doživjeti da je naše Jastvo prirode Brahmana.

12.

Učenik: Da li je prije spomenuto doživljavanje Jastva moguće, čak i u stanju iskustvenog postojanja, za um koji treba da funkcioniše u skladu sa svojom prarabdnom (*sudbinom*, prošlom karmom koja je počela da donosi plodove)?

Učitelj: Brahmin (*pripadnik kaste bogoosoba*) može igrati različite uloge u drami; ipak, misao da je Brahmin ga ne napušta. Slično tome, kada je čovjek zauzet različitim iskustvenim djelima, treba postojati čvrsto uvjerenje "Ja sam Jastvo" bez dopuštanja da dođe do pogrešne ideje "Ja sam tijelo" itd." Ako um odluta iz prirodnog stanja, onda odmah trebamo istražiti: "O! O! Mi nismo tijelo itd.! Tko smo mi?", i tako ga vratiti u to (čisto) stanje. Ispitivanje "Tko sam ja?" je glavno sredstvo za odstranjivanje svake patnje i postizanje vrhunskog blaženstva. Kada na ovaj način um postane miran u svom vlastitom stanju, doživljavanje Jastva se javlja samo po sebi, bez ikakve prepreke. Nakon toga osjetilna zadovoljstva i boli neće više utjecati na um, sve (pojave) će se tada javljati, bez naše vezanosti za njih, kao san. Nikada ne zaboraviti svoje potpuno iskustvo Jastva je stvarni bhakti (predanost), yoga (kontrola uma), jñana (znanje) i sva druga pravila discipline. Ovo su riječi mudrih.

13.

Učenik: Kada postoji aktivnost vezana uz djela, mi nismo ni izvršitelji tih djela ni uživatelji. Aktivnost pripada trima instrumentima (tj. umu, govoru i tijelu). Možemo li ostati (nevezani) ako se držimo ovakvih misli?

Učitelj: Nakon što se um natjera da ostane u Jastvu koje je njegovo Božanstvo i učini se ravnodušnim na iskustvene stvari pošto nikad ne odluta iz Jastva, kako um može misliti kao što je gore spomenuto? Zar bilo kakve misli ne stvaraju ropstvo? Kada se takve misli jave, zbog preostalih impresija (vasana), čovjek treba spriječiti takav tok uma, nastojeći ga zadržati u stanju Jastva te učinivši da postane ravnodušan na iskustvene stvari. Ne treba da ostavimo mjesta u umu za misli kao što su: "Da li je ovo dobro, ili da li je ono dobro? Da li se ovo može učiniti? Ili, da li se ono može uraditi?" Trebamo biti oprezni čak i prije no što se takve misli jave i natjerati um da ostane u svom urođenom stanju. Ukoliko mu ostavimo imalo mjesta, takav (uznemiren) um će nam učiniti štete glumeći da nam je prijatelj; kao protivnik koji se pretvara da je prijatelj, on će nas oboriti na tlo. Nije li to zbog toga što zaboravljamo svoje Jastvo, da se takve misli javljaju i prouzrokuju sve više zla? Ako je istina da je misliti putem razlučivanja "ja ne činim ništa; sva dijela izvode instrumenti", sredstvo da se spriječi tok uma sa mislima-vasanama, zar ne slijedi da se um mora zadržati putem razlučivanja, kao što je ranije navedeno, samo ako teče zajedno sa mislima-vasanama? Da li um koji ostaje u stanju Jastva može misliti kao "ja" i kao "ja se iskustveno tako ponašam"? Na svaki mogući način trebamo nastojati postepeno ne zaboravljati svoje (istinsko) Jastvo koje je Bog. Ako to postignemo, postigli smo sve. Um ne trebamo usmjeravati ni na što drugo. Iako ćemo možda izvoditi, kao luđak, dijela koja su rezultat prarabda karme, trebamo zadržati um u stanju Jastva, ne dozvoljavajući da izroni misao "ja". Zar bezbrojne bhakte nisu provodile svoje brojne iskustvene funkcije sa stavom ravnodušnosti?

14.

Učenik: Koji je stvarni smisao sannyase (odricanja)?

Učitelj: Sannyasa je samo odricanje od misli "ja", a ne odbacivanje vanjskih objekata. Onaj tko se odrekao (misli "ja") ostaje, dakle, isti, bilo da je sam ili je u središtu prostrane samsare. Isto kao što, kada je um usredotočen na neki objekt ne promatra druge čak i ako su blizu, tako i mudrac, iako može izvoditi bilo koji broj iskustvenih djela, u stvari, ne izvodi ništa, pošto mu um prebiva u Jastvu, ne dozvoljavajući da osvane misao "ja". Kao što se u snu čini da padamo naglavačke, dok se u stvarnosti ne pokrećemo, tako i osoba u neznanju, tj. osoba za koju misao "ja" nije prestala, iako ostaje sama u neprekidnoj meditaciji, zapravo je neko tko izvodi sve iskustvene radnje. Tako su rekli mudri.

15.

Učenik: Um, osjetilni organi itd. imaju sposobnost opažanja; zašto se, onda, smatraju opaženim objektima?

Učitelj:	Drik (Spoznavatelj)		Drišya (Spoznati objekt)
	1) Promatrač	-	Ćup (Promatran objekt)
	2) Osjetilo: oko	-	Tijelo, ćup itd.
	3) Organ vida u mozgu	-	Osjetilo/oko
	4) Um	-	Organ vida u mozgu
	5) Individualna duša	-	Um
	6) Svijest (Jastvo)	-	Individualna duša

Kao što je pokazano u gornjoj shemi, pošto mi, svijest, spoznajemo sve objekte, za nas se kaže da smo drik (spoznavatelji). Kategorije koje se završavaju sa "ćupom" su promatrani objekti, pošto su ono-što je spoznato. U tabeli "znanje-neznanje" (tj. spoznavatelj–spoznato) danoj gore, među spoznavateljima i objektima spoznaje, vidi se da je jedan spoznavatelj u odnosu na drugog; ipak, pošto je ovaj objekt u odnosu na drugog, nijedna od ovih kategorija zapravo nije spoznavatelj. Iako se kaže da smo "spoznavatelj", s obzirom da mi spoznajemo sve, a nismo "spoznato" jer nas same ništa drugo ne spoznaje, za nas se kaže da smo "spoznavatelj" jedino u odnosu na spoznate objekte. Međutim, ono što se naziva "spoznatim" nije odvojeno od nas. I stoga smo mi Stvarnost koja nadilazi ova dva (spoznavatelja i spoznato). Sve drugo spada u kategorije spoznavatelj–spoznato.

16.

Učenik: Kako dolazi do poistovjećenja egoizma, duše i Brahmana?

Učitelj:	Primjer:		Primjerom pokazano:
	1) Čelična lopta	=	Egoizam
	2) Zagrijana čelična lopta	=	Duša, koja se javlja kao veo/koprena preko Jastva
	3) Vatra u zagrijanoj čeličnoj lopti	=	Svjetlost svijesti, tj. nepromjenjivi Brahman, koji svijetli u duši svakoga
	4) Plamen vatre koji ostaje kao jedan	=	Sveprožimajući Brahman koji ostaje kao jedan

Iz primjera koji je gore dat, biće jasno kako dolazi do poistovjećenja egoizma, duše, svjedoka i Sve-svjedoka.

Isto kao što se u kovačevom voštanom grumenu nalaze zajedno brojni i različiti djelići metala za koje se sve čini da su jedan voštani grumen, tako se i u dubokom snu gruba i suptilna tijela svih individualnih duša nalaze zajedno u kozmičkoj iluziji koja je neznanje, po prirodi čista tama, a pošto su duše rastvorene u Jastvu postavši jedno sa njim, one svuda vide samo tamu. Iz tame sna se javlja suptilno tijelo, tj. egoizam (ego), a iz njega (egoizma) grubo tijelo. Kada nastane egoizam, on se javlja kao koprena/veo

preko prirode Jastva, poput zagrijane čelične lopte. Tako, bez duše (jive), koja je um odnosno egoizam združen sa Sviješću-svjetlošću, nema svjedoka duše, tj. Jastva, a bez Jastva nema Brahmana koji je Sve-svjedok. Isto kao što se vatra koja se nalazi u čeličnoj lopti ni na koji način ne mijenja kada kovač iskuje čeličnu loptu u različite oblike, duša može biti uključena u vrlo mnogo iskustava i biti podvrgnuta zadovoljstvima i bolima, a da se Jastvo-svjetlost u njoj ipak nimalo ne izmijeni; ono je poput etera/prostora sveprožimajuće čisto znanje, koje je jedno i svijetli u srcu kao Brahman.

17.

Učenik: Kako da znamo da u srcu samo Jastvo svijetli kao Brahman?

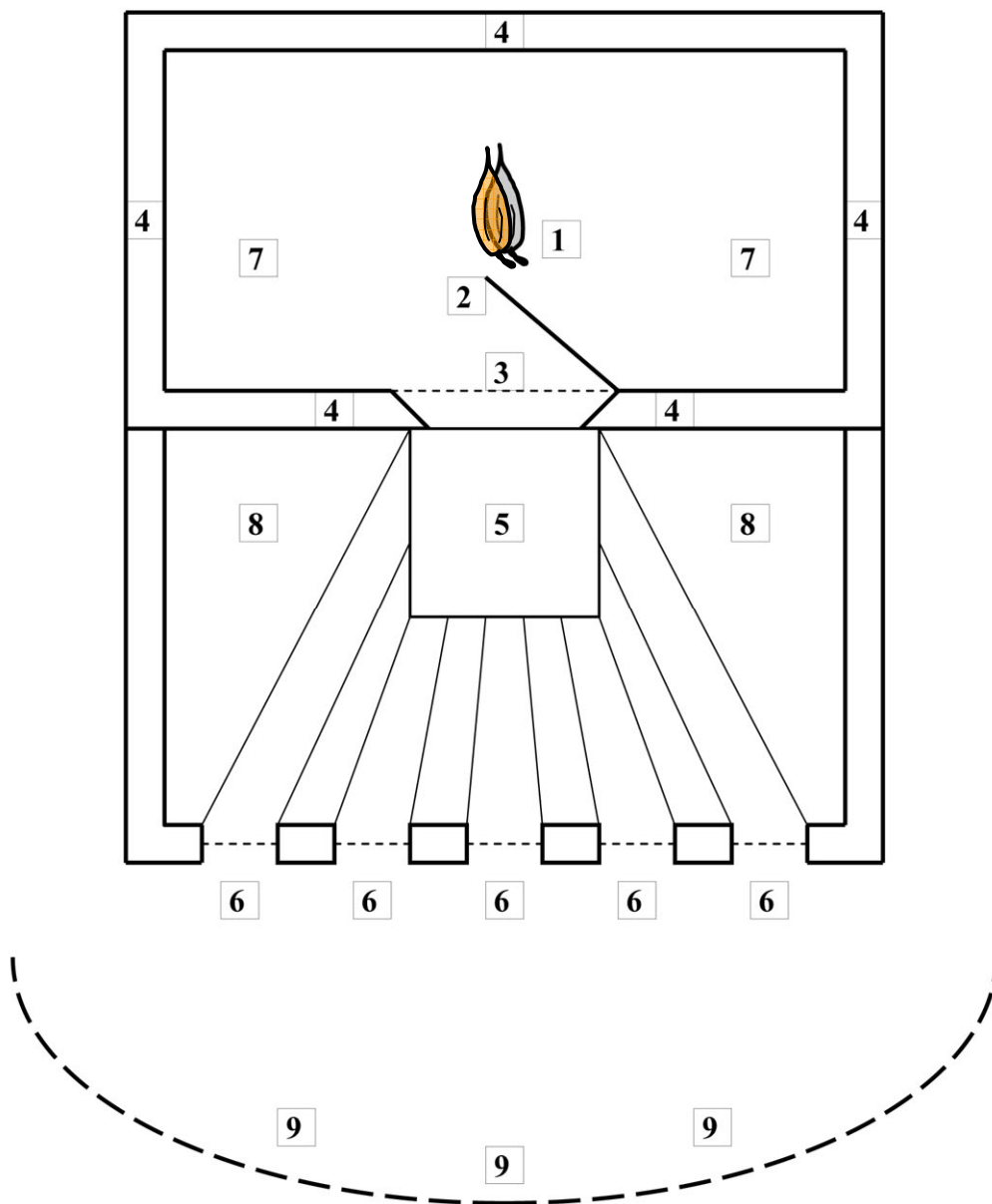
Učitelj: Isto kao što se zna da elementarni eter/prostor unutar plemena svjetiljke popunjava bez razlike i bez ikakvog ograničenja unutrašnjost i vanjštinu plamena, tako isto znanje-eter koje je unutar Jastva-svjetlosti u srcu, popunjava bez ikakve razlike i ograničenja kako unutrašnjost, tako i vanjski prostor tog Jastva-svjetlosti. To je ono na što se upućuje kao na Brahmana.

18.

Učenik: Kako se tri stanja iskustva, tri tijela itd., koji su imaginacije, pojavljuju u Jastvu-svjetlosti, koje je jedno, nepodijeljeno i samo-osvijetljeno? Čak i ako bi se pojavili, kako da znamo da samo Jastvo ostaje vječno nepokretno?

Učitelj: Jastvo koje je svjetiljka sja samo po sebi (samo od sebe) u unutrašnjoj odaji/sobi, tj. u kauzalnom tijelu koje je opskrbljeno neznanjem kao unutrašnjim zidom i spavanjem kao vratima; kada se životnim načelom uvjetovanim vremenom, karmom itd., vrata spavanja otvore, dolazi do odražavanja Jastva u zrcalu-egoizmu koje je smješteno odmah do praga – Mahattattve; zrcalo-egoizam tako osvjetljava srednju odaju, tj. stanje snova i kroz prozore koji su pet osjetilnih organa spoznaje, dvorište, tj. budno stanje. Kada se, opet, životnim načelom koje je uvjetovano vremenom, karmom itd., vrata spavanja zatvore, egoizam prestaje zajedno sa budnošću i snovima i samo Jastvo sja. Primjer koji je upravo dat objašnjava kako je Jastvo nepokretno, kako postoji razlika između Jastva i egoizma i kako se pojavljuju tri stanja iskustva, tri tijela itd.

Učitelj:	Primjer:	=	Primjerom pokazano:
1)	Svjetiljka	=	Jastvo
2)	Vrata	=	Spavanje
3)	Prag	=	Mahat - tattva
4)	Unutrašnji zid		Neznanje odnosno kauzalno tijelo
5)	Zrcalo	=	Egoizam
6)	Prozori	=	Pet osjetilnih organa spoznaje
7)	Unutrašnja soba	=	Duboko spavanje, u kojem se manifestira kauzalno tijelo
8)	Srednja prostorija	=	Snovi, u kojima se manifestira suptilno tijelo
9)	Dvorište	=	Budno stanje, u kojem se manifestira grubo tijelo

19.

Učenik: Iako sam slušao toliko detaljno objašnjenje karakteristika ispitivanja, moj um nije postigao ni najmanje mira. Što je tome razlog?

Učitelj: Razlog je odsustvo snage odnosno jednousmjerenosti uma.

20.

Učenik: Koji je razlog odsustva mentalne snage?

Učitelj: Sredstva koja čovjeka osposobljavaju za ispitivanje su meditacija, yoga itd. Treba postati vičan u njima putem postepenog prakticiranja i tako osigurati način mentalnog toka koji je prirodan i od koristi. Kada um, koji na ovaj način postane zreo, sluša ovo ispitivanje, on će odmah spoznati svoju istinsku prirodu koja je Jastvo i ostati u savršenom miru, ne zastranjujući iz tog stanja. Za um koji još nije postao zreo, teško je postići trenutnu spoznaju i mir putem slušanja ispitivanja. No, ako se neko vrijeme prakticiraju sredstva kontrole uma, konačno će se postići duhovni mir.

21.

Učenik: Koje je najznačajnije sredstvo kontrole uma?

Učitelj: Kontrola daha je sredstvo kontrole uma.

22.

Učenik: Kako da kontroliramo dah?

Učitelj: Dah se može kontrolirati bilo putem potpunog zadržavanja daha (kevala kumbhaka tj. *spontani prestanak disanja*) bilo reguliranjem daha (pranayama)

23.

Učenik: Što je potpuno zadržavanje daha?

Učitelj: Zaustaviti životni dah čvrsto u srcu, bez izdisanja i udisanja. Ovo se postiže putem meditacije na životno načelo itd.

24.

Učenik: Što je reguliranje daha?

Učitelj: Zaustaviti životni dah čvrsto u srcu putem izdisanja, udisanja i zadržavanja daha (*voljna kumbhaka*), prema uputama koje se daju u yoga tekstovima.

25.

Učenik: Na koji način je kontrola daha sredstvo za kontrolu uma?

Učitelj: Nema sumnje da je kontrola daha sredstvo za kontrolu uma, pošto je um, kao i dah, dio zraka, pošto je priroda pokretljivosti zajednička za oba, pošto je mjesto porijekla isto za oboje, i pošto, kada se jedan od njih kontrolira, i drugi dolazi pod kontrolu.

26.

Učenik: Pošto kontrola daha vodi samo do stanja mirovanja uma (manolaya), a ne do njegovog uništenja (manonasa), kako se može reći da je kontrola daha sredstvo za ispitivanje koje cilja na uništenje uma?

Učitelj: Spisi poučavaju o sredstvima za postizanje Samospoznaje na dva načina – kao joge sa osam udova (aštanga yoge) i kao znanja sa osam udova (aštanga-jñane). Reguliranjem daha (pranayamom) ili njegovim potpunim zadržavanjem (kevala kumbhaka), koje je jedno od udova yoge, um postaje kontroliran. Ne ostajući samo na tome, ako se prakticira daljnja disciplina kao što je povlačenje uma sa vanjskih objekata (pratyahara), onda će na kraju sigurno biti postignuta Samospoznaja, koja je plod ispitivanja.

27.

Učenik: Koji su udovi yoge?

Učitelj: Yama, niyama, asana, pranayama, pratyahara, dharana, dhyana i samadhi. Od ovih –

(1) Yama je njegovanje takvih načela dobrog ponašanja kao što su nenasilje (ahimsa), istina (satya), ne-krađa (asteya), celibat (brahmacharya), i ne-posjedovanje (aparigraha). (2) Niyama je poštovanje takvih pravila dobrog ponašanja kao što su čistoća (sauca), zadovoljnost (santoša), uzdržljivost (tapas), proučavanje svetih tekstova (svadhyaya) i predanost Bogu (Išvara-pranidhana). (3) Asana: Od različitih položaja, osamdeset četiri je glavnih. Od ovih, opet, za četiri, tj. simhu, bhadru, padmu i siddhu se kaže da su odlični. Od ovih, također, samo je siddha najbolja. Tako proglašavaju tekstovi yoge. (4) Pranayama: Prema mjerilima koja su naložena u svetim tekstovima, izdisanje životnog daha je rečaka, udisanje je puraka, a njegovo zadržavanje u srcu je kumbhaka. Što se tiče "mjere", neki tekstovi kažu da rečaka i puraka trebaju biti jednake mjere, a kumbhaka dvaput toliko, dok drugi tekstovi kažu da, ako je rečaka dvije mjere, puraka treba biti jedna mjera, a kumbhaka četiri. Ono što se podrazumijeva pod "mjerom" je vrijeme koje je potrebno da se jednom izgovori Gayatrimantra. Tako, pranayama koja se sastoji od rečake, purake i kumbhake se treba prakticirati svakodnevno, prema sposobnostima, polako i postepeno. Tada će za um osvanuti želja da prebiva u sreći, bez kretanja. Nakon ovoga se treba prakticirati pratyahara. (5) Pratyahara: Ovo je reguliranje uma sprečavanjem njegovog toka ka vanjskim imenima i obličjima. Um, koji je sve dosad bio rastrojen/nemiran, sada postaje kontroliran. U ovom pogledu, sredstva su (1) meditacija na pranavu, (2) fiksiranje pažnje između obrva, (3) gledanje u vrh nosa, i (4) slušanje nade tj. *sabranost na unutarnji zvuk*. Um koji je na ovaj način postao jednousmjeren, bit će spreman da ostane na jednom mjestu. Nakon ovoga se treba prakticirati dharana. (6) Dharana: Ovo je fiksiranje uma na mjesto koje je prikladno za meditaciju. Mjesta koja su uzorno prikladna za meditaciju su srce i Brahma-randra (otvor na tjemenu glave). Čovjek treba misliti da u središtu osmolatičnog lotosa, tj. na ovom mjestu, sja kao plamen božanstvo koje je Jastvo, tj. Brahman i fiksira um na njega. Nakon ovoga se treba meditirati. (7) Dhyana: Ovo je meditacija, putem misli "Ja sam On", što podrazumijeva da

onaj tko meditira nije različit od prirode naprijed navedenog plamena. Potom će, ako čovjek ispituje "Tko sam ja?", kao što Spis naglašava, Brahman koji je posvuda, sjati u srcu kao Jastvo koje sja u srcu kao "ja-ja". Ovaj način razmišljanja je najbolja meditacija. (8) Samadhi: Kao rezultat sazrijevanja plodova prije navedene meditacije, um se rastvara u objektu meditacije ne ostavljajući mjesta idejama "ja sam takav i takav; ja radim to i to". Ovo suptilno stanje u kojem nestaje čak i misao "ja-ja", je samadhi. Ako neko prakticira ovo svakodnevno, gledajući da ga san ne prekine, Bog će mu uskoro dodijeliti vrhunsko stanje duhovnog mira.

28.

Učenik: Koje je značenje da se u pratyahari treba meditirati na pranavu?

Učitelj: Smisao nalaganja meditacije na pranavu je ovo. Pranava je Omkara koja se sastoji od tri i po matre: A, U, M i ardha matre. Od ovih, A stoji za budno stanje, Višva-jivu i grubo tijelo; U stoji za stanje sanjanja, Tajasa-jivu i suptilno tijelo; M stoji za stanje spavanja. Prajña-jivu i kauzalno tijelo; ardhamaatra predstavlja Turiyu koja je Jastvo odnosno prirode "ja"; a ono što je iza tog stanja je Turiyatita odnosno čisto Blaženstvo. Na četvrto stanje koje je stanje prirode "ja" se upućivalo u odjeljku o meditaciji (dhyani); ono se različito opisuje - kao prirode amatre koja uključuje tri matre, A, U, M, kao maunakšara (slog tišine); kao ajapa (kao mumljanje bez mumljanja) i kao Advaita-mantra koja je suština svih drugih mantri kao što je panćakšara. Da bi došao do ovog istinskog smisla, čovjek treba meditirati na pranavu. Ovo je meditacija prirode predanosti koja se sastoji u razmišljanju o istini Jastva. Ostvarenje ovog procesa je samadhi koji donosi oslobođenje, stanje nenadmašivog blaženstva. Duboko poštovani Gurui su također rekli da se oslobođenje treba postići samo predanošću koja je prirode razmišljanja o istini Jastva.

29.

Učenik: Koje je značenje učenja da čovjek treba meditirati putem misli "ja sam On", o istini da nije različit od samo-osvijetljene Stvarnosti koja svijetli poput plamena?

Učitelj: (a) Smisao učenja da čovjek treba njegovati ideju da nije različit od samo-osvijetljene Stvarnosti je ovaj: spisi definiraju meditaciju ovim riječima: "U središtu osmolatičnog srčanog lotosa koji je prirode svega i na koji se upućuje kao na Kailaš, Vaikuntu (raj) i Parama-padu (Vrhunsko stanje), postoji Stvarnost veličine palca, koja blješti poput munje i svijetli poput plamena. Meditiranjem na nju, stiže se besmrtnost". Iz ovoga trebamo znati da se ovom meditacijom sprečavaju nedostaci (1) misli o različitosti, u obliku "ja sam drugačiji i to je drugačije", (2) meditacija na ono što je ograničeno, (3) ideja da je Stvarno ograničeno i (4) da je ograničeno na određeno mjesto.

(b) Smisao učenja da čovjek treba meditirati na misao "ja sam On" je ovo: saḥ aham; soham; saḥ je vrhovno Jastvo, aham je Jastvo koje se manifestira kao "ja". Śiva koja je Śiva-lingam obitava u srčanom lotosu koji je njegovo sjedište smješteno u tijelu koje je grad Brahmanov. Um, koji je prirode egoizma, izlazi i poistovjećuje se s tijelom itd. Zatim, taj um treba da se rastopi u srcu, tj., trebamo se osloboditi osjećaja "ja" koje je smješteno u tijelu itd.; kada na ovaj način netko ispituje "Tko sam ja?", ostajući neuznemiren, tada priroda njegovog Jastva postaje manifestirana na suptilan način kao "ja-ja"; ta Jastvo-priroda je svatko, a ipak nitko i manifestirana je kao vrhunsko Jastvo svuda, bez razlike između vanjskog i unutrašnjeg; ono svijetli poput plamena, kao što je gore naznačeno, označavajući istinu "ja sam Brahman". Ako netko, ne meditirajući o Njemu kao da je istovjetan s Njim samim, zamišlja da je različit, neznanje ga neće napustiti. Zato se nalaže meditacija istovjetnosti.

Ako netko dugo, bez smetnji neprekidno meditira na Jastvo, sa mišlju "ja sam On", što je tehnika razmišljanja o Jastvu, tama neznanja koja je u srcu i sve smetnje koje su samo posljedice neznanja će biti odstranjene i postići će se apsolutna mudrost.

Tako, spoznavanje Stvarnosti u pećini srca koja je grad (Brahmanov), tj. u tijelu, je isto što i spoznaja sve-savršenog Boga.

U gradu sa osam vratnica, koji je tijelo, mudrac obitava lagodno/bezbrižno.

Tijelo je hram; jiva je Bog (Śiva). Ako se obožava sa mišlju "ja sam On", postići će se oslobođenje.

Tijelo koje se sastoji iz pet omotača je pećina/spilja, vrhovno koje u njemu obitava je Gospod pećine. Tako spisi proglašavaju.

Pošto je Jastvo stvarnost svih bogova, meditacija na Jastvo koje smo mi sami, je najmoćnija od svih meditacija. Sve druge meditacije su obuhvaćene ovom. Sve druge meditacije se nalažu radi postizanja ove. Dakle, ako je ova postignuta, ostale nisu neophodne. Znati svoje Jastvo je znati Boga. Zamišljati da postoji božanstvo koje je različito od Jastva i meditirati na njega, ne poznavajući svoje vlastito Jastvo,

koje meditira, mudraci uspoređuju sa činom mjerenja vlastite sjene svojim vlastitim stopalom i traganjem za beznačajnom školjkom, odbacivši neprocjenjivi dragulj koji je već u našem posjedu.

30.

Učenik: Iako su samo srce i Brahmarandra mjesta koja su prikladna za meditaciju, može li se, ako je neophodno, meditirati na šest mističnih centara (adhara)?

Učitelj: Šest mističnih centara itd., za koje se kaže da su mjesta za meditaciju, su samo proizvodi imaginacije. Sve je to namijenjeno početnicima u yogi. U svezi meditacije na šest centara, Šiva yogiji kaže: "Bog, koji je prirode nedvojstva (nedualne prirode), neograničene, svijesti-Jastva, manifestira, održava i rastvara nas sve. Veliki je grijeh obezvređivati tu Stvarnost time što joj se nameću različita imena i obličja kao što su Ganapati, Brahma, Višnu, Rudra, Mahešvara i Sadašiva", a Vedantisti proglašavaju: "Sve su to samo imaginacije uma" Stoga, ako netko poznaje svoje Jastvo koje je prirode svijesti koja sve spoznaje, on zna sve. Mudraci su također rekli: "Kada se ono Jedno spoznaje onakvo kakvo je po Sebi, spoznaje se sve što nije bilo spoznato". Ako mi, koji smo opsjednuti različitim mislima, meditiramo na Boga koji je Jastvo, oslobodit ćemo se mnoštva misli, zahvaljujući toj jednoj misli; a onda će i ona sama nestati. Na ovo se misli kada se kaže da je znati svoje Jastvo, znati Boga. Ovo znanje je oslobođenje.

31.

Učenik: Kako treba meditirati na Jastvo?

Učitelj: Jastvo je samo-osvijetljeno, a bez tame i svjetlosti i ono je stvarnost koja je samo-manifestirana. Zato, ne trebamo na njega misliti kao na ovo ili ono. Sama misao o razmišljanju će završiti ropstvom. Smisao meditacije na Jastvo je da se um natjera da preuzme oblik Jastva. U središtu spilje srca čisti Brahman se direktno manifestira kao Jastvo u obliku "ja-ja". Može li biti većeg neznanja, da se misli o njemu na različite načine, ne znajući ga ovakvog kako je prije navedeno?

32.

Učenik: Rečeno je da je Brahman manifestiran kao Jastvo u obliku "ja-ja", u srcu. Da li se to može pobliže objasniti, kako bi se olakšalo razumijevanje te postavke?

Učitelj: Nije li svačije iskustvo da za vrijeme dubokog sna, nesvijesti itd. nema uopće nikakvog znanja, naime, ni znanja o sebi, ni znanja o drugom? Nakon svega, kada postoji iskustvo u obliku "ja sam se probudio iz sna" ili "ja sam se povratio iz nesvijesti" – nije li to oblik specifičnog znanja koje je osvanulo iz prethodno spomenutog stanja nerazlikovanja? Ovo specifično znanje se naziva vijñana. Ova vijñana se manifestira samo u odnosu na Jastvo, ili na ne-jastvo, a ne sama po sebi. Kada se odnosi na Jastvo, naziva se istinskim znanjem, znanjem u obliku mentalnog obrasca čiji je objekt Jastvo, ili znanjem koje za svoj sadržaj ima nepodijeljeno (Jastvo); a kada se odnosi na ne-jastvo, ona se naziva neznanjem. Za stanje ove vijñane, kada se odnosi na Jastvo i manifestirano je kao oblik Jastva, kaže se da je manifestacija "ja". Ova manifestacija se ne može dogoditi kao odvojena od Stvarnog (naime, od Jastva). Ova manifestacija je to što služi kao obilježje direktnog iskustva Stvarnosti. Ipak, ona sama za sebe ne može sačinjavati stanje postojanja u Stvarnosti. Ono, zavisno od kojeg se ova manifestacija događa, osnovna je Stvarnost koja se također zove prajñana. Vedantistički tekst "prajñanam brahma" poučava o istoj istini.

Znaj da je ovo također smisao spisa. Jastvo, koje je samo-osvijetljeno i svjedok je svega, manifestira se kao stanovnik vijñanakoše. Mentalnim obrascem koji je nepodijeljen, domogni se ovog Jastva kao svog cilja i uživaj u njemu kao Jastvu.

33.

Učenik: Što je to što se naziva unutrašnjom službom i službom onom-koji-je-bez-prijedjeva?

Učitelj: U tekstovima kao što je Ribhu Gita, detaljno se izlaže (kao posebna disciplina) služba onom-što-je-bez-prijedjeva. Ipak, sve discipline, kao što su žrtva, milosrđe, strogosti, pridržavanje zavjeta, japa, yoga i puja su, u stvari, oblici meditacije po obrascu "ja sam Brahman". Dakle, u svim oblicima discipline, čovjek treba paziti da ne odluta od misli "ja sam Brahman". To je smisao službe onom-koji-je-bez-prijedjeva.

34.

Učenik: Što su osam udova znanja? (jñana-aštanga)?

Učitelj: Osam udova su oni koji su već spomenuti, tj. yama, niyama, itd., ali drugačije definirani. Od ovih: 1) Yama: To je kontroliranje ukupnosti osjetilnih organa, spoznavajući nedostatke prisutne u svijetu koji se sastoji od tijela itd. 2) Niyama: To je održavanje toka mentalnih obrazaca koji se odnose na Jastvo, a odbacivanje suprotnih. Drugim riječima, ona znači ljubav za vrhovno Jastvo koja neprekidno raste. 3) Asana: Ono uz pomoć čega je stalna meditacija na Brahmana moguća je asana. 4) Pranayama: Rečaka (izdisanje) je odstranjivanje dva nestvarna aspekta, imena i oblića, sa objektima koji sačinjavaju svijet, tijela itd., puraka (udisanje) je zahvaćanje tri stvarna aspekta postojanja, svijesti i blaženstva, koja su stalna u tim objektima, a kumbhaka je zadržavanje ovako zahvaćenih aspekata. 5) Pratyahara: Ovo je sprečavanje da se vrata u um imena i oblića koja su iz njega odstranjena. 6) Dharana: Ovo podrazumijeva da se um natjera da ostane u srcu i ne luta vani i spoznavanje da smo samo Jastvo, koje je postojanje-svijest-blaženstvo. 7) Dhyana: Ovo je meditacija u obliku "ja sam samo čista svijest". To znači da se, nakon što se odbaci tijelo koje se sastoji od pet omotača/korica, ispituje "Tko sam ja?" i kao rezultata toga, ostane kao "ja" koje svijetli kao Jastvo. 8) Samadhi: Kada se manifestirano "ja" također obustavi/ukine, postoji (suptilno) direktno iskustvo. To je samadhi.

Za pranayamu itd., koja se ovdje opisuje, discipline kao što su asana itd., koje su spomenute u vezi s yogom, nisu neophodne. Udovi znanja se mogu prakticirati na svakom mjestu i u svako vrijeme. Od yoge i znanja čovjek može slijediti ono što mu odgovara, ili oboje, prema okolnostima. Veliki učitelji kažu da je zaborav korijen svakog zla i da je smrt za one koji traže oslobođenje; dakle, čovjek treba sa svojim umom prebivati u Jastvu i ne treba ga nikad zaboraviti; to je cilj. Ako je um pod kontrolom, sve ostalo može biti pod kontrolom. Razlika između yoge sa osam udova i znanja sa osam udova detaljno je izložena u svetim tekstovima; zato je ovdje dana samo suština tog učenja.

35.

Učenik: Da li je moguće istovremeno prakticirati pranayamu koja pripada yogi i pranayamu koja pripada znanju?

Učitelj: Sve dok se um ne natjera da prebiva u srcu, bilo putem potpunog zadržavanja (kevala-kumbhake), bilo putem ispitivanja, rečaka, puraka itd. su potrebne. Tako se pranayama iz yoge treba prakticirati za vrijeme vježbanja, a ova druga se može primjenjivati uvijek. Dakle, mogu se prakticirati obje. Dovoljno je primjenjivati yogičku pranayamu dok se ne postigne sposobnost potpunog zadržavanja.

36.

Učenik: Zašto je neophodno da se put ka oslobođenju različito poučava? Neće li to stvoriti pomutnju u umu aspiranata?

Učitelj: U Vedama se poučava nekoliko puteva koji su prilagođeni različitim stupnjevima sposobnosti aspiranata. Ipak, pošto je samo uništenje uma oslobođenje, svi naponi imaju za cilj kontroliranje uma. Iako se načini meditacije mogu učiniti međusobno različitim, na kraju svi postaju isti. Nema potrebe da se sumnja u ovo: Čovjek može prihvatiti onaj put koji odgovara zrelosti njegovog uma.

Kontroliranje prane, što je yoga i kontroliranje uma, što je jñana – to su dva glavna sredstva za uništenje uma. Ipak, jñana je kao potčinjavanje nemirnog bika tako što se pridobije zelenom travom, dok je yoga kao kontroliranje upotrebom sile. Stoga mudraci kažu: od tri nivoa aspiranata prema sposobnostima, najviši postižu cilj tako što učvrste um u Jastvu određujući prirodu Stvarnog vedantističkim ispitivanjem i gledanjem na svoje Jastvo i sve drugo kao da su prirode Stvarnog; osrednji, tako što natjeraju um da ostane u srcu putem kevala-kumbhake i dugo vremena meditirajući na Stvarno; a najniži nivo postizanjem tog stanja postupno putem kontrole daha itd.

Um treba natjerati da prebiva u srcu sve do uništenja misli "ja" koja je obrazac neznanja i boravi u srcu. Ovo samo je jñana; samo ovo je, također dhyana. Ostalo je puko zastranjivanje riječi, zastranjivanje od tekstova. Tako spisi proglašavaju. Stoga, ako netko postigne sposobnost zadržavanja uma u svom Jastvu na jedan ili drugi način, ne treba brinuti ni za što drugo.

Veliki učitelji su također poučavali da je onaj tko je predan viši od yogija i da je sredstvo oslobođenja predanost, koja je prirode razmišljanja o svom vlastitom Jastvu.

Dakle, put spoznaje Brahmana je to što se različito naziva Dahara-vidya, Brahma-vidya, Atma-vidya itd. Što se može reći više od ovoga? Ostalo trebamo shvatiti zaključivanjem.

Spisi poučavaju na različite načine. Nakon analiziranja svih ovih načina, mudraci proglašavaju da je ovo najkraći i najbolji način.

37.

Učenik: Prakticiranjem disciplina o kojima se gore poučava, čovjek se može osloboditi prepreka koje su u umu, naime, neznanja, sumnje, pogreške itd. i pritom postići nepokretnost uma. Ipak, postoji jedna posljednja sumnja. Nakon što se um rastopi u srcu, postoji samo svijest koja svijetli kao neograničena stvarnost. Kada je tako um preuzeo oblik Jastva, koga onda ima, pa da ispituje? Takvo ispitivanje završilo bi u Samo-obožavanju. To bi bilo kao priča o pastiru koji je tražio ovcu koja je cijelo vrijeme bila na njegovim ramenima!

Učitelj: Sama jiva je Šiva; Šiva Sam je jiva. Istina je da jiva nije nitko drugi do Šiva. Kad je zrna skriveno u mahuni, naziva se pirinač; kada se oslobodi mahune, riža. Slično tome, sve dok je netko vezan karmom, ostaje jiva; kada se prekine veza neznanja, on svijetli kao Šiva, Božanstvo. Tako proglašava jedan tekst spisa. Prema tome, jiva, koja je um, u stvari je čisto Jastvo; međutim, zaboravljajući ovu istinu, ona zamišlja sebe kao individualnu dušu i postaje zarobljena u obliku uma. Tako je njeno traganje za Jastvom, koje je ona sama, poput pastirovog traženja ovce. No, ipak, jiva koja je zaboravila svoje Jastvo neće postati Jastvom samo posredstvom znanja. Zbog prepreke uzrokovane preostalim impresijama zaboravlja svoju istovjetnost sa Jastvom te biva obmanjivana poistovjećujući se s tijelom itd. Hoće li netko postati visoki činovnik samo gledajući u njega? Ne postiže li se to postojanim zalaganjem kako bi on mogao postati visoko postavljen činovnik? Slično tome, jiva, koja je u ropstvu zbog mentalnog poistovjećivanja s tijelom itd., treba ulagati napor u obliku razmišljanja o Jastvu, na postupan i ustrajan način; i kada na ovaj način um bude uništen, jiva će postati Jastvom.

Razmišljanje o Jastvu, kada se stalno ovako prakticira, uništiti će um, a zatim će uništiti sebe, kao štap koji se koristi da se potakne plamen izgorjelog ugljena pri spaljivanju leša. Ovo je stanje koje se naziva oslobođenje.

38.

Učenik: Ako je jiva po prirodi istovjetna sa Jastvom, što je to što je sprečava da spozna svoju prirodu?

Učitelj: To je zaboravljanje njene istinske prirode; ono je poznato kao moć zaklanjanja/zastiranja.

39.

Učenik: Ako je istina da je jiva zaboravila sebe, kako uopće nestaje doživljaj "ja"?

Učitelj: Veo ne zaklanja jivu u potpunosti; on samo skriva prirodu Jastva našeg "ja" i projicira predstavu "ja sam tijelo"; no, on ne skriva postojanje Jastva koje je "ja" i koje je stvarno i vječno.

40.

Učenik: Koje su karakteristike jivan-mukte (oslobođenog za života) i videha-mukte (oslobođenog nakon smrti)?

Učitelj: "Ja nisam tijelo; ja sam Brahman koji je manifestiran kao Jastvo. U meni, koji sam neograničena Stvarnost, svijet koji se sastoji od tijela itd., su puke pojave, kao plavetnilo neba. Onaj tko je na ovaj način spoznao istinu je jivan-mukta. Ipak, sve dok se njegov um ne rastvori, može se pojaviti neka patnja za njega zbog odnosa prema objektima koji su posljedice prarabde (karme koja je počela sazrijevati i čiji je rezultat njegovo tijelo) i pošto kretanje uma još nije prestalo, također, neće biti iskustva blaženstva. Iskustvo Jastva je moguće samo za um koji je postao suptilan i nepokretan kao rezultat produžene meditacije. Onaj koji je ovako obdaren umom koji je postao suptilan i koji ima iskustvo Jastva, naziva se jivan-mukta. Stanje jivan-mukti je ono na što se upućuje kao na Brahmana bez pridjeva i kao na Turiyu. Kada se čak i suptilni um rastvori i obustavi se iskustvo Jastva i kada je čovjek uronjen u ocean blaženstva i postao jedno s njim bez ikakvog diferencijalnog/odvojenog postojanja, on se naziva videha mukta. Stanje videha-mukti je ono na što se upućuje kao na transcendentni Brahman bez pridjeva i kao na transcendentnu turiyu. To je konačni cilj. Zbog stupnjeva patnje i sreće, o (*samo*)spoznatim ljudima, jivan-muktama i videha-muktama može se govoriti kao da pripadaju četirima kategorijama – Brahmanu, Brahmadvari, Brahmadvariji, i Brahmadvarišti. No, ovo su razlike sa gledišta drugih koji ih promatraju; u stvarnosti, međutim, nema razlika u oslobođenju postignutom putem jñane.

Pozdrav

Neka stopala Ramane, Učitelja, koji je Sam veliki Šiva i koji je, također, u ljudskom obličju, cvjetaju zauvijek!

Napomena: Yoga Centar održava Intenzivne Prosvjetljenja te tako zainteresiranima daje mogućnost da nauče praksu samoistraživanja tj. samootkrivanja vlastite istinske prirode odnosno bezmisaonou kontemplaciju na "Tko sam ja?"